

ATESTATO Nr. 0428	KOMPLEKSAS	SPECIALUSIS PLANAS	TOMAS	METAI
	U-1217		IV	2015

Švenčionių rajono
savivaldybė

KALTANĖNŲ IR LABANORO SENIŪNIJŲ TURIZMO IR REKREACIJOS SPECIALUSIS PLANAS

SPRENDINIAI SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS VISUOMENĖS DALYVAVIMO ATASKAITA

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS:

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

BENDROJO PLANO RENGĖJAS:

UAB „URBANISTIKA“

PAREIGOS	PAVARDĖ	PARAŠAS
DIREKTORĖ	G. MINEIKIENĖ	
VYR. ARCHITEKTĖ	A. KAŽIENĖ	
PROJEKTO VADOVĖ	G. RATKUTĖ SKAČKAUSKIENĖ	

TURINYS

1. ĮVADAS	3
1.1. Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano rengimo pagrindas ir tikslai	3
1.2. Specialiajame plane vartojamos sąvokos.....	4
2. SPRENDINIAI	7
2.1. Turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrai.....	7
2.2. Rekreacinio prioriteto zonos	8
2.3. Rekreacinių teritorijų tvarkymo ir apsaugos reglamentai	10
2.4. Rekreacijos ir turizmo infrastruktūros vystymas	10
2.5. Turizmo trasų ir maršrutų sistemos vystymas	11
3. SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITA	13
3.1. BENDROJI INFORMACIJA	13
3.2. ESAMOS BŪKLĖS VERTINIMAS	13
3.3. SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS	19
3.4. SPRENDINIŲ VERTINIMO NUOSTATAI	19
3.5. POVEIKIS TERITORIJOS VYSTYMO DARNAI	19
3.6. POVEIKIS EKONOMINEI APLINKAI.....	20
3.7. POVEIKIS SOCIALINEI APLINKAI	21
3.8. POVEIKIS GAMTINEI APLINKAI IR KRAŠTOVAIZDŽIUI.....	21
3.9. SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO LENTELĖ	22
4. VISUOMENĖS DALYVAVIMO ATASKAITA	25
5. PRIEDAI	
6. GRAFINĖ DALIS	

1. ĮVADAS

1.1. KALTANĖNŲ IR LABANORO SENIŪNIJŲ TURIZMO IR REKREACIJOS SPECIALIOJO PLANO RENGIMO PAGRINDAS IR TIKSLAI

Specialusis planas rengiamas vadovaujantis šiais dokumentais:

- Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 08 05 įsakymas „Dėl Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų teritorijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano rengimo Nr. A-479“;
- Planavimo užduotims ir planavimo darbų programa, patvirtintos 2013 11 08 Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus;
- Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo ir architektūros skyriaus 2013 11 08 planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo planavimo dokumentui rengti Nr. (24.4.1) ST1-869;
- Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos 2013 10 09 planavimo sąlygos Nr. LSTP-36 ir 2013 10 16 planavimo sąlygos Nr. STP-13;
- VĮ „Vilniaus regiono keliai“ 2012 10 18 planavimo sąlygos Nr. PS-506;
- TEO LT, AB 2013 09 30 planavimo sąlygos Nr. 2-565/2013;
- Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM Švenčionių skyriaus 2013 09 30 planavimo sąlygos Nr. 45 PLS-53;
- AB LESTO 2013 10 09 planavimo sąlygos Nr. TS-472250-13-0658;
- UAB „Švenčionių švara“ 2013 10 04 planavimo sąlygos Nr. S-943;
- Vilniaus visuomenės sveikatos centro Švenčionių skyriaus 2013 10 08 planavimo sąlygos Nr. 23(22.3.7)-22.3.7-38;
- Valstybinės įmonės Švenčionėlių miškų urėdija 2013 11 07 planavimo sąlygos nr. 4V(8)-1121;
- AB „Lietuvos geležinkeliai“ 2013 10 07 planavimo sąlygos Nr. 2-4679;
- Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus 2013 10 01 planavimo sąlygos Nr. (20.1.3)10-326;
- LITGRID AB 2013 10 04 planavimo sąlygos Nr. SD-4256;
- VĮ Ignalinos miškų urėdija 2013 10 23 planavimo sąlygos Nr. 1-3-765;
- VšĮ „Plačiajuostis internetas“ 2013 10-04 planavimo sąlygos Nr. R-13-403;
- Lietuvos kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonių planas;
- Nacionalinės integralios paveldosaugos strategijos metmenys;
- Lietuvos ekonomikos plėtros iki 2020 metų ilgalaikė strategija;
- Nacionalinė turizmo plėtros 2014 -2020 metų programa;
- Nacionalinė darnaus vystymosi strategija;
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas;
- Vilniaus apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas;
- Nacionalinių autoturizmo trasų specialusis planas;
- Nacionalinių vandens turizmo trasų specialusis planas;
- Nacionalinių dviračių trasų specialusis planas;
- Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas;
- Švenčionių rajono savivaldybės 2011-2018 metų strateginis plėtros planas;
- Aukštaitijos nacionalinio parko planavimo schema;
- Labanoro regioninio parko ir jo zonų ribų planas;

- Labanoro regioninio parko tvarkymo planas;
- Švenčionių rajono savivaldybės turizmo ir rekreacinių teritorijų dalių infrastruktūros plėtros specialusis planas;
- Švenčionių rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema;
- Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijų ir apsaugos zonų planai;
- Kadastrinių vietovių žemėnaudos planai M 1:500;
- VĮ Švenčionėlių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas 2010 - 2019 metams;
- VĮ Ignalinos miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas;
- Kiti planuojamoje teritorijoje galiojantys teritorijų planavimo dokumentai.

Specialiojo plano rengimo tikslai ir uždaviniai

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano tikslas: plėtoti turizmo paslaugas ir poilsio infrastruktūrą, siekiant prisidėti prie sistemingo rekreacinių teritorijų darnaus vystymosi bei racionalaus šių teritorijų, lėšų ir kitų išteklių panaudojimo, atsižvelgiant į šių teritorijų plėtros ilgalaikius poreikius.

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano konkretūs uždaviniai:

- Formuoti rekreacinių teritorijų sistemą, nustatyti teritorijų turizmo ir rekreacijos plėtojimo kryptis, prioritetus bei priemones, siekiant sukurti racionalų turizmo paslaugų objektų tinklą bei šių paslaugų struktūrą ir įvairovę, racionaliai naudoti, atkurti ir gausinti turizmo ir rekreacijos išteklius;
- Sudaryti prielaidas formuoti turizmo centrus ir sąlygas plėtoti turizmo paslaugas bei viešąją turizmo infrastruktūrą, planuoti (rezervuoti) tikslinio naudojimo teritorijas rekreacinės infrastruktūros objektams statyti;
- Nustatyti rekreacinių teritorijų tvarkymo ir apsaugos reglamentus bei numatyti visuomenės lankymui ir poilsio veiklai skirtose rekreacinėse teritorijose reikalingą rekreacinę infrastruktūrą;
- Patenkinti visuomenės poreikius ir suderinti valstybės, savivaldybės, įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, plėtojančių turizmo verslą, interesus plėtojant turizmo paslaugas, saugant turizmo ir rekreacijos išteklius ir užtikrinant darnią teritorijų plėtrą;
- Detalizuoti bendrojo teritorijų planavimo dokumentų arba kitų specialiųjų planų sprendinius;
- Pagerinti investicinę aplinką, skatinant investicijas plėtoti turizmo ir rekreacinę veiklą, nustatyti, detalizuoti patrauklias teritorijas;
- Susieti su parengtu Švenčionių rajono savivaldybės turizmo ir rekreacinių dalių infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, rengiamu Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos dviračių transporto infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, rengiamu Aukštaitijos nacionalinio parko tvarkymo planu.

1.2. SPECIALIAJAME PLANE VARTOJAMOS SĄVOKOS

Pagal „Turizmo ir rekreacijos schemų ir planų (projektų) rengimo taisyklės“

Rekreaciniai ištekliai – gamtinės ar kultūrinės aplinkos savybės, tinkamos žmonių visaverčiam fiziniam bei dvasiniam poilsiui organizuoti.

Rekreacinė teritorija – vietovė, turinti gamtines ar kultūrinės aplinkos savybes ir sąlygas visaverčiam žmonių fiziniam bei dvasiniam poilsiui organizuoti.

Rekreacinių teritorijų sistema – rekreacinių teritorijų, lankytinų ir turizmo paslaugų objektų, siejamų turistinėmis trasomis ir (ar) kelių (gatvių) tinklu, apibrėžtas teritorinis junginys.

Turizmo centras – gyvenamoji vietovė (miestas, miestelis), išsiskirianti turizmo ištekliais ir turizmo paslaugų infrastruktūros išvystymu bei galimybėmis formuoti turistų srautus.

Turizmo paslaugų infrastruktūra – turizmo paslaugoms teikti reikalingi objektai (statiniai ir įrenginiai).

Turizmo ištekliai – turistinį interesą turintys objektai ar vietovės.

Turizmo paslauga – fizinių ir juridinių asmenų veikla, kuria tenkinami turistų kelionės organizavimo, apgyvendinimo, maitinimo, vežimo, informacijos, pramogų ir kiti poreikiai.

Viešoji turizmo ir poilsio infrastruktūra – teritorijoms ir objektams lankyti ir (ar) poilsio veiklai organizuoti skirti stacionarūs ar laikini statiniai ir įrenginiai (įskaitant informacijos, higienos ir atliekų surinkimo statinius ir įrenginius) ir kita infrastruktūra (turistinės trasos, takai, poilsio ir sustojimo aikštelės, stovyklavietės ir jų įrenginiai, paplūdimiai ir jų įrenginiai, kiti lankytojų aptarnavimo objektai)

Pagal „Aukštaitijos nacionalinio parko apsaugos reglamentas“ ir „Labanoro regioninio parko apsaugos reglamentas“

Apžvalgos aikštelė – vieta, kurioje gali būti įrengti mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, stebėjimui pritaikyti įrenginiai, (žiūronai, teleskopai) arba inžineriniai statiniai (apžvalgos bokštas), skirti stebėti atsiveriančią panoramą.

Atokvėpio vieta – trumpalaikiam poilsiui be nakvynės skirta teritorija greta pažintinių takų, rekreacinio funkcinio prioriteto zonose ir kitose vietose. Joje įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai.

Lankomi objektai – skirti ir (ar) pritaikyti lankymui paveldo objektai, saviti kraštovaizdžio objektai ir kompleksai, savitų reiškinių išraiškos vietos, rekreaciniams visuomenės poreikiams skirti objektai.

Mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai – nesudėtingi statiniai: informacijai skirti statiniai (skydai, stendai, informaciniai ženklai ir riboženkliai), atraminės sienutės, tvorelės, platformos, pakilumos, skirtos teritorijos apžvalgai, laiptai, lieptai, tilteliai, sūpynės, laipynės, dekoratyvinės skulptūros, šviestuvai, stacionarūs baldai – suolai, stalai, šiukšliadėžės, dviračių stovai. Pavėsinės, stoginės, kiti teritorijos vieningo stiliaus tvarkymo ir puošybos statiniai.

Pažintinis takas – takas, skirtas pėstiesiems, bevariklio transporto priemonių naudotojams ar žirgų turizmui, įrengtas sudarant sąlygas susipažinti su lankomais objektais, savitais renginiais, turintis informacijai skirtų ir kitų mažųjų kraštovaizdžio architektūros statinių.

Poilsivietė – laikinai apsistoti be nakvynės skirta teritorija, kurioje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, laužavietės, automobilių stovėjimo aikštelė.

Rekreaciniai statiniai – poilsio (žaidimo), apžvalgos aikštelės (regyklos) su įranga (apžvalgos bokštu, pakiluma, platforma, specialiais žiūronais, kt.), apžvalgos bokštai, pažintiniai takai, miestų, miestelių aikščių, parkų, skverų ir kitų želdynų, paplūdimių statiniai.

Rekreaciniai pastatai – poilsio paskirties pastatai ir jų grupės, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos (poilsio namai, viešbučiai, turizmo centrai ir bazės, kempingai, nakvynės namai, moteliai, svečių namai, vasarnamiai) ir gydymo paskirties pastatai (sanatorijos, sveikatingumo kompleksai).

Stovyklavietė – poilsiui su nakvyne skirta teritorija, kurioje gali būti teikiama turistinės stovyklos paslauga. Joje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, automobilių stovėjimo aikštelė, įranga maistui ruošti, lauzavietės, sudaromos sąlygos higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti, poilsiui organizuoti.

Pagal Valstybinio turizmo departamento prie LR Ūkio ministerijos direktoriaus įsakymą „Dėl turistinės stovyklos paslaugos teikimo reikalavimų patvirtinimo“

Turistinė stovykla - trumpalaikio poilsio organizavimas ir (ar) nakvynės suteikimas palapinėse ar apgyvendinimui skirtose patalpose tam tikslui įrengtoje stovyklavietėje. Stovyklavietei įrengti nereikalingas tikslinės žemės naudojimo paskirties keitimas.

2. SPRENDINIAI

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialusis planas nurodo tik planuojamos teritorijos turizmo bei rekreacinės veiklos vystymo kryptis neprieštaraujant Švenčionių rajono bendrojo plano sprendiniams, saugomų teritorijų tvarkymą reglamentuojantiems dokumentams (t.t. esamai Aukštaitijos nacionalinio parko planavimo schemai bei rengiamam Aukštaitijos nacionalinio parko tvarkymo planui, Labanoro regioninio parko tvarkymo planui) kitiems, turizmo ir rekreacijos veiklą reglamentuojantiems dokumentams. Specialusis planas nenustato ir nesprenžia kitų veiklų reglamentavimo (t.t. statiniais užstatomų teritorijų, kurios plėtojamos vadovaujantis bendraisiais planais, kitais planavimo dokumentais, nenustato žemės naudojimo paskirčių, būdų) - tik nurodo rekreacijos ir turizmo veiklos kryptis ir pobūdžius planuojamos teritorijos ribose jei ji vykdoma ar planuojama vykdyti.

2.1. TURIZMO IR REKREACIJOS APTARNAVIMO CENTRAI

Turizmo ir rekreacijos schemų ir planų (projektų) rengimo taisyklėse, patvirtintose LR ūkio ir aplinkos ministrų 2004 m. birželio 17 d. Įsakymu Nr. 4-206/D1-341 (Žin., 2004, Nr. 103-3814), turizmo centras apibrėžiamas kaip „gyvenamoji vietovė (miesto, miestelio), išsiskirianti turizmo ištekliais ir turizmo infrastruktūros išvystymu bei galimybėmis formuoti turistų srautus. Tokios nuostatos laikomasi ir šiame planavimo dokumente. Turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centruose bei jų artimojoje aplinkoje, atsižvelgiant į šių centrų svarbą - rajoninę, lokalinę bei Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrajame, strateginiame ir specialiuosiuose valstybinių parkų tvarkymo planuose numatytas vystymo programas, tikslinga yra palaikyti bei kurti turizmo informacijos centrus ar šių centrų padalinius, poilsio namus, viešbučius, motelius, kempingus, svečių namus, jaunimo nakvynės namus, restoranus, kavines, pramoginės bei sportinės rekreacijos infrastruktūrą ir kitus panašius rekreacinės infrastruktūros objektus. Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiajame plane numatomas dviejų esamų (besiformuojančių) - *Kaltanėnai*, *Labanoras* ir dviejų perspektyvinių - *Lakaja*, *Januliškis* turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrų vystymas.

- **Kaltanėnai** - esamas vystomas rajoninio lygmens turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centras. Dėl patogios geografinės padėties krašto kelių sankirtoje ir gamtinių rekreacinių išteklių atžvilgiu šis centras jau dabar formuoja ir ateityje formuos daugiafunkcinį savo teritorijos išteklių naudojimo pobūdį. Pagrindinėmis Kaltanėnų turizmo ir rekreacinio aptarnavimo centro formavimo bei vystymo kryptimis numatoma laikyti: bendrąjį turizmą (turizmo ir rekreacijos aptarnavimo paslaugų teikimas), pažintinį turizmą, poilsį gamtoje, pramoginę ir sportinę rekreaciją;
- **Labanoras** – esamas vystomas rajoninio lygmens turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centras, tuo pačiu ir pagrindinis Labanoro regioninio parko rekreacinio aptarnavimo centras. Pagrindinėmis Labanoro turizmo ir rekreacinio aptarnavimo centro formavimo bei vystymo kryptimis numatoma laikyti: bendrąjį turizmą (turizmo ir rekreacijos aptarnavimo paslaugų teikimas), pažintinį turizmą, poilsį gamtoje. Prioritetas teikiamas aptarnavimo paslaugų plėtrai, etnokultūrinių tradicijų propagavimui (amatų centrai ir kt.);
- **Januliškis** - perspektyvinis vystytinas vietinio lygmens turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centras, kurio pagrindinėmis formavimo bei vystymo kryptimis numatoma laikyti: bendrąjį turizmą (turizmo ir rekreacijos aptarnavimo paslaugų teikimas), pažintinį turizmą, poilsį gamtoje. Prioritetas teikiamas aptarnavimo paslaugų plėtrai, etnokultūrinių tradicijų propagavimui (amatų centrai ir kt.). Siekiant pagerinti Labanoro regioninio parko pietinės dalies gamtinių vertybių pažinimą steigtinąs Labanoro regioninio parko lankytojų centro padalinys, teikiantis informacijos, mokymo, apgyvendinimo paslaugas;

- **Lakaja** - perspektyvinis vystytinas vietinio lygmens turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centras, kurio augimas sietinas su piečiau Lakajos kaimo numatomo kempingo atsiradimu. Pagrindinėmis formavimo bei vystymo kryptimis numatoma laikyti: bendrąjį turizmą (turizmo ir rekreacijos aptarnavimo paslaugų teikimas), poilsį gamtoje. Prioritetas teikiamas aptarnavimo paslaugų plėtrai, etnokultūrinių tradicijų propagavimui (amatų centrai ir kt.).

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano sprendiniuose kaip svarstyta galimybė teikiamas savivaldos išreikštas pasiūlymas - Kaltanėnų ir Labanoro gyvenamosioms vietovėms siekti kurortinės teritorijos statuso. Kurortinės teritorijos statusas užtikrintų Kaltanėnų ir Labanoro gyvenamųjų vietovių, kaip patrauklių teritorijų įvaizdžio kūrimą, turistų bei lankytojų srautų didėjimą, apgyvendinimo, kitų turizmo paslaugų plėtrą, pramogų sektoriaus įvairovės didinimą, investicijų pritraukimą ir kitus svarbius pokyčius. Pasiūlymo Labanoro ir Kaltanėnų gyvenamosioms vietovėms siekti kurortinės teritorijos statuso pagrindimui, reikalinga detalesnė analizė, pasiūlymo tikslingumo pagrindimas bei detalus šių gyvenamųjų vietovių atitiktis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytiems kurortinės teritorijos statuso suteikimo reikalavimams detalus apibūdinimas.

Kurortinės teritorijos statusas gali būti suteikiamas vienai arba kelioms besiribojančioms gyvenamosioms vietovėms ar jų dalims nepriklausomai nuo šių gyvenamųjų vietovių tipo (miestas, miestelis, kaimas). Šiose teritorijose turi būti inžineriniai tinklai ir susisiekimo komunikacijos, užtikrinti aplinkosauginiai reikalavimai ir socialinis aplinkos saugumas. Gyvenamojoje vietovėje, siekiančioje kurortinės teritorijos statuso, turi būti sveikatai palankus mikroklimatas, bent vienas iš gamtinių išteklių (mineraliniai vandenys, gydomosios durpės (gydomasis purvas), rekreaciniai želdiniai ir vandens telkiniai) turi arba gali turėti gydomųjų savybių. Be to, ši teritorija turi pasižymėti vaizdingu kraštovaizdžiu ir turėti sutvarkytą (tinkamą) rekreacinę aplinką. Gyvenamojoje vietovėje, pretenduojančioje įgyti kurortinės teritorijos statusą, turi būti sukurta ir speciali turizmo, poilsio, gamtinių išteklių naudojimo infrastruktūra.

2.2. REKREACINIO PRIORITETO ZONOS

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų teritorijoje, turizmo paslaugų ir poilsio infrastruktūros plėtojimas, be aukščiau pristatytų turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrų, galimas rekreacinio prioriteto zonos (zonos išskiriamos neprieštaraujant Aukštaitijos nacionalinio ir Labanoro regioninio parkų ir jų zonų ribų planams). *Rekreacinio prioriteto zonų* lokalizacija teikiama brėžinyje „Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialusis planas“.

2.1. lentelė. Rekreacinių zonų veiklos plėtojimo ir tvarkymo kryptys

Zonos pavadinimas ir numeris brėžinyje	Tvarkomosios zonos*	Vystytinos turizmo ir rekreacijos rūšys
1. Labanoro (Labanoro sen.)	NRn1 NRu2 NRu3	Poilsis gamtoje
2. Terpežio (Kaltanėnų sen.)	MRe NRu1 GRe	Poilsis gamtoje, kaimo turizmas
3. Rašių šiaurinės dalies	MRe	Poilsis gamtoje, kaimo turizmas, pramoginė ir

(Labanoro sen.)	NRn1 NRn2 NRu1 GRe	sportinė rekreacija
4. Rašių pietinės dalies (Labanoro sen.)	MRe ŽRe NRu3 VRe	Poilsis gamtoje, kaimo turizmas, pramoginė ir sportinė rekreacija
5. Peršokšnų (Labanoro sen.)	MRe NRn1 NRu1 NRu2	Poilsis gamtoje, kaimo turizmas, pramoginė ir sportinė rekreacija
6. Keročio (Kaltanėnų sen.)	NRn2 NRu1	Poilsis gamtoje
7. Mažojo Siaurio (Labanoro sen.)	MRe NRn2	Poilsis gamtoje
8. Didžiojo Siaurio (Labanoro sen.)	NRn2 NRu1	Poilsis gamtoje
9. Juodųjų Lakajų (Labanoro sen.)	NRn2 NRu2	Poilsis gamtoje
10. Šiekščio (Labanoro sen.)	MRe NRn2 NRu3 GRe	Poilsis gamtoje, kaimo turizmas, pramoginė ir sportinė rekreacija
11. Vaikščiuko –Dirvelinio (Labanoro sen.)	MRe ŽRe	Poilsis gamtoje

* pagal valstybinių parkų tvarkymo planus

Svarbiausioms rajoninė, kai kuriais atvejais regioninę svarbą turinčioms perspektyvinėms poilsio vietovėms priskirtinos šios rekreacinio funkcinio prioriteto zonos: *Rašių, Peršokšnų, Didžiojo Siaurio, Juodųjų Lakajų*.

Vystytinos rekreacijos rūšys (rekomenduojamos rekreacijos rūšys brėžinyje surašytos pagal reikšmę (prioritetiškumą) atitinkamoje funkcinio prioriteto zonoje, indeksų reikšmė tekstinėje ir grafinėje dalyje sutampa).

m – mokomasis lankymas – tai specializuoti mokomieji (pažintiniai) takai ar trasos, skirti susipažinti su įdomiausiomis saugomų teritorijų (šiuo atveju draustinių) vietomis, skirti susipažinti ar studijuoti įvairias gamtos ir kultūros paveldo vertybes nepadarant joms žalos;

p – pažintinis turizmas (gamtinis – kultūrinis) - tai kelionės bei poilsis gamtinėje ar kultūrinėje aplinkoje, norint tikslingai pažinti šią aplinką, krašto gamtos ir kultūros paveldo kompleksus ir objektus, kraštovaizdį, istoriją, išplėsti kultūrinį akiratį, mokyti;

pg – poilsis gamtoje (poilsinis turizmas) – bendro pobūdžio, fizinės, psichinės ir dvasinės jėgas atstatantis (sveikatinantis) žmogaus poilsis lauko sąlygomis (gamtoje), nekeliantis papildomų specialių tikslų;

s – sportinis turizmas - tai turizmo forma, kai pagrindinis turistų motyvas yra laisvalaikį gamtoje praleisti aktyviai - žygiai pėsčiomis, slidėmis, dviračiais, baidarėmis, žirgais ir kt.

k – kaimo turizmas (tame tarpe **agrarinis turizmas**) – turizmo rūšis, kai keliautojai apgyvendinami kaimo vietovėje ir čia jiems yra suteikiamas turizmo paslaugų rinkinys; **agrarinis turizmas** – pagalbinis verslas ūkininkų ūkiuose, kur pagrindinė veikla yra žemės ūkis. Ta viena iš pagrindinių kaimo turizmo formų, kuri traukia turistus dėl aplinkos, būdingos tradicinėms darbo ir gyvenimo sąlygoms, leidžia susipažinti su kaimo gyvenimu, patiems užsiimti ūkine veikla;

e – etninis turizmas – turizmo rūšis, kai pagrindinis turistų kelionės tikslas yra susipažinti krašto etnokultūrinėmis tradicijomis – folkloru, tautodaile, tradiciniais amatais, kulinariniu paveldu ir kt.;

ps – pramoginė ir sportinė rekreacija – tai jėgų atgavimas ir aktyvus poilsis gamtinėje arba dirbtinėje aplinkoje (žaidžiant sportinius žaidimus, plaukiojant valtimis ir pan.) siekiant fizinės kultūros tikslų, skirta fiziniam lavinimui; dalyvaujant įvairaus pobūdžio pramogose ir renginiuose, lankant specializuotus pramogų parkus;

l – laisvalaikis gamtoje (verslinė rekreacija) – tai į bioprodukcijos išteklių naudojimą orientuota rekreacijos rūšis - poilsis gamtoje renkant miško gėrybes, medžiojant, žūklaujant.

2.3 REKREACINIŲ TERITORIJŲ TVARKYMO IR APSAUGOS REGLAMENTAI

Specialiuoju planu yra tikslinami Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano, valstybinių parkų, kitų teritorijų planavimo ir strateginių dokumentų sprendiniai, nurodant rekreacines teritorijas, kuriose yra rekomenduojamas turizmo ir rekreacinių objektų įrengimas. Numatomų turizmo paslaugų ir infrastruktūros objektų vietos ir kiekis turi būti tikslinami įrengiant žemesnio lygmens planavimo dokumentus stambesniu masteliu, atsižvelgiant į sklypų ribas, interesus ir poreikį. Sklypinių rekreacinės infrastruktūros objektų kūrimo tikslingumo klausimus rekomenduojama spręsti atsižvelgiant į numatytų vystyti rekreacinių teritorijų – turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrų bei rekreacinio funkcinio prioriteto zonų specifiką.

Reikalavimus rekreacinių teritorijų įrengimui, kuriose numatoma teikti atskiras turizmo (apgyvendinimo, kaimo turizmo, turistinės stovyklos ir kt.) paslaugas, nustato Turizmo įstatymas, kiti įstatymai bei teisės aktai. Poilsiautojai turi racionaliai naudoti ir tausoti rekreacinius išteklius, mišką, vandenį, tinkamai sutvarkyti paliekamą rekreacinę teritoriją, nepažeisti žemės savininkų ir naudotojų teisių.

2.4. REKREACIJOS IR TURIZMO INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

LR Turizmo įstatymas numato rekreacinės infrastruktūros objektų skirstymą į teikiančius:

- 1) viešbučio tipo apgyvendinimo paslaugas (viešbučius, motelius, svečių namus),
- 2) specialaus apgyvendinimo paslaugas (kurortų sanatorijos, kurortų reabilitacijos centrai, kempingai, turizmo kompleksai, poilsio namai, jaunimo nakvynės namai ir pan.),
- 3) kaimo turizmo (poilsio kaime) paslaugas,
- 4) nakvynės ir pusryčių paslaugas,
- 5) turistinės stovyklos (stovyklavietės) paslaugas (palapinėse ar pastatuose),

- 6) vandens turizmo paslaugas (laivai, prielaukos),
- 7) turizmo informacijos paslaugas (turizmo informacijos centrai).

Be aukščiau minėtų įstatymu apibrėžtų objektų bei tradicinių plažų, želdynų ir miško parkų infrastruktūros kompleksų sklypinei rekreacinei infrastruktūrai priskirtini ir specializuoti, pirmiausiai sportinei bei pramoginei rekreacijai kuriami įvairūs kompleksai ar parkai: sporto (lauko teniso ir kt.) aikštynai, golfo laukai, hipodromai, pramoginiai restorano-svetainės kompleksai, SPA kompleksai, hidroparkai ir akvaparkai, skulptūrų parkai, slidinėjimo parkai, akmenų parkai ir kt., dažnai galintys suformuoti netgi atskiras specializuotas rekreacines vietas. Pažintinės rekreacijos vystymo tikslams taip pat aktyviai tarnauja muziejų ar muziejinių ekspozicijų, taip pat vadinamųjų „teminių kaimų“ infrastruktūriniai kompleksai.

Ypatingas dėmesys tenka pažintinio, turizmo plėtrai, nes būtent ši rekreacijos forma vaidina svarbiausią vaidmenį tiek ugdant gimtojo krašto sampratą bei meilę, tiek reprezentuojant šį miškų – ežerų kraštą šalies ir tarptautiniu mastu. Kaip vieną iš svarbiausių pažintinę rekreaciją organizuoti skatinančių veiksnių būtina išskirti šių vietų kraštovaizdžio natūralumą, čia esančių laukinės gamtos salelių unikalumą.

Itin svarbi vieta plėtojant pažintinį turizmą tenka Aukštaitijos nacionaliniam ir Labanoro regioniniam parkams. Valstybiniai parkai pagal specialius tvarkymo planus kuria savo vidines detalizuotas rekreacijos ir turizmo bei jų infrastruktūros vystymo programas. Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano koncepcijoje perimami svarbiausi šių planų sprendiniai. Pažintinio turizmo sistemą numatoma plėtoti turint tikslą eksponuoti gamtinius bei kultūrinius krašto savitumus, jo kraštovaizdžio vertybes. Turi būti tvarkomi ir eksponuojami pažintinę vertę turintys gamtiniai bei kultūros paveldo objektai, jų grupės, kompleksai, reiškiniai:

- 1) būdingi bei unikalūs gamtiniai bei kultūriniai kraštovaizdžio kompleksai ir objektai,
- 2) gyvosios etnokultūros bei moderniosios kultūros židiniai, faktai bei reiškiniai,
- 3) saugomo gamtos ir kultūros paveldo apsaugos ir tvarkymo būdai.

2.5. TURIZMO TRASŲ IR MARŠRUTŲ SISTEMOS VYSTYMAS

Viešoji turizmo ir poilsio infrastruktūra – nuosavybės teise valstybei ar savivaldybėms priklausantys stacionarūs ar laikini statiniai ir įrenginiai, kiti objektai

Turizmo trasos, pėsčiųjų (dviračių) takai

Turizmo trasa – keliauti poilsio ar turizmo tikslais suplanuotas, įrengtas ir specialiais trasos ženklais vietovėje paženklinatas vientisas turizmo ir poilsio infrastruktūros objektas.

Rekreacinių teritorijų specialiojo plano sprendinių stadijoje teikiama nacionalinio, regioninio bei vietinio lygmens turizmo trasų sistema, kurios esminis uždavinys – sudaryti palankias sąlygas kelionių organizavimui ir vystyti kultūrinį-istorinį-pažintinį, aktyvaus poilsio-rekreacinį ir pramoginį turizmą.

Turistinių trasų tinklas seniūnijų teritorijoje suformuotas įvertinant nacionalinio lygmens autoturizmo, vandens turizmo ir dviračių turizmo trasų specialiuosius planus, apskrities bei rajono teritorijų bendruosius planus bei patvirtintą šio specialiojo plano Koncepciją. Planuojamoje

teritorijoje galioja Aukštaitijos nacionalinio ir Labanoro regioninio parkų tvarkymo dokumentuose nustatytos turizmo trasos, maršrutai, kurie šiame specialiajame plane nedubliuojami (vertinant tai, kad specialusis planas turi neprieštarauti minėtų parkų tvarkymo dokumentams nėra poreikio tiesiog perteikti informaciją, nes tuo atveju jei keistųsi trasos parko tvarkymo dokumentuose, būtų reikalinga atlikti ir šio specialiojo plano keitimą).

Autoturizmo trasos

Autoturizmo trasa – kelionėms lengvaisiais automobiliais, turistiniais autobusais, kempieriais (nameliais ant ratų), motociklais poilsio ar turizmo tikslais suplanuotu maršrutu skirtas viešosios turizmo infrastruktūros kompleksas, paženklintas vietovėje trasos ženklais, susietas su saugomomis kultūros paveldo vertybėmis, gamtos paveldo objektais, išskirtiniais kraštovaizdžiais, reprezentuojančiais gamtinės aplinkos savitumą.

Dviračių turizmo trasos

Dviračių turizmas – turizmo rūšis, kai pavieniui ar grupėmis keliaujama dviračiais vietovėmis, kuriose yra speciali infrastruktūra (dviračių takai, stovėjimo aikštelės ir kt.). Dviračių turizmas yra viena populiariausių turizmo rūšių. Jis ypač išplėtotas Vidurio Europoje, paskutiniu metu vis daugiau dėmesio viešosios dviračių turizmo infrastruktūros vystymui skiriama ir Lietuvoje.

Vandens turizmo trasos

Vandens turizmas – keliavimas vandeniui baidarėmis, burlaiviais, plaustais, valtimis ir kitomis plūdriosiomis priemonėmis. Lietuvoje populiarėjant vietiniam turizmui, vis didesnę turistų srautą pritraukia vandens turizmas upėmis ir ežerais.

Vandens turizmo trasos planuojamos siekiant skatinti šių trasų vandens turizmo infrastruktūros plėtrą ir sukurti vandens turistams tinkamas sąlygas poilsiauti bei vykdyti vandens turizmo (aktyvaus turizmo) veiklos rinkodarą.

Kiti viešieji turizmo ir poilsio infrastruktūros objektai:

- **Poilsio aikštelės** - laikinai apsistoti be nakvynės skirta rekreacinė teritorija, kurioje gali būti įrengti lauko baldai, pavėsinės, sporto ar laisvalaikio įrenginiai, automobilių stovėjimo aikštelės, laužavietės, tualetai, informacijai skirti statiniai.
- **Stovėjimo aikštelės.**
- **Stovyklavietės** – specialiai įrengta teritorija, kurioje aikštelės nuomojamos turistams nakvoti palapinėse, kempriuose ar kilnojamuosiuose nameliuose.
- **Paplūdimių infrastruktūros įrenginiai.** Paplūdimių infrastruktūrą sudaro persirengimo, higienos, atliekų surinkimo, geriamojo vandens tiekimo, gelbėjimo (stebėjimo), informacijos, poilsio organizavimo įranga ir statiniai. Prie paplūdimių turi būti įrengti takai ar keliai, transporto priemonių stovėjimo aikštelės ir kita poilsiautojams aptarnauti reikalinga infrastruktūra.
- **Informacijos stendai.**
- **Higienos ir atliekų surinkimo objektai.**
- **Apžvalgos vieta.**

3. SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITA

3.1. BENDROJI INFORMACIJA

Projekto pavadinimas:	Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano sprendinių poveikio vertinimo ataskaita
Užsakovas:	Švenčionių rajono savivaldybės administracija Vilniaus g. 19, LT-18116 Švenčionys Tel. (8 387) 66 372 Faks. (8 387) 66 365 El. paštas savivaldybe@svencionys.lt http://www.svencionys.lt
Rengėjas:	Specialiojo plano rengėjas: UAB „Urbanistika“ A. Goštauto g. 8 LT-01108 Vilnius Tel. (8 5) 261 9024 Faks. (8 5) 212 4459 http://www.urbanistika.lt/
Kontaktinis asmuo:	PV, Giedrė Ratkutė Skačkauskienė Tel. (8 5) 231 2453 El. p.: giedre@urbanistika.lt

Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo ataskaita – tai rengiamų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio analizė, kurioje numatytos galimą neigiamą poveikį pašalinančios ar mažinančios priemonės. Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano sprendinių poveikio vertinimo ataskaita (toliau – Ataskaita) parengta remiantis Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 920.

Ataskaitoje aprašyta numatoma veikla, įvertinta sprendinių atitiktis numatomiems planavimo tikslams įgyvendinti, institucijų išduotoms planavimo sąlygoms, nurodytas dokumento ryšys su galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais ir patvirtintais ilgalaikiais ir vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais, įvertinta esamos būklės situacija, numatomas sprendinių teigiamas ar neigiamas, trumpalaikis ar ilgalaikis poveikis, numatytos neigiamą sprendinių poveikį pašalinančios ar mažinančios priemonės.

3.2. ESAMOS BŪKLĖS VERTINIMAS

Esamos būklės analizės metu buvo įvardintos pagrindinės problemos rekreacinės ir turizmo infrastruktūros kontekstuose. Sprendinių poveikio vertinimo metu įvertinama *status quo* situacija ir siūlomų specialiojo plano sprendinių galimas poveikis.

STATUS QUO

Nagrinėjamoje Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų teritorijoje (vakarinė ir šiaurės vakarinė Švenčionių rajono savivaldybės dalys) hidrografinį tinklą sudaro įvairūs vandentakiai (upės, upeliai, kanalai), ežerai ir tvenkiniai, kurie visi priklauso Žeimenos baseinui.

Upių ir kiek didesnių upelių (neskaitant mažųjų ar bevardžių) Švenčionių rajono teritorijoje priskaičiuojama apie keturias dešimtis, o nagrinėjamų seniūnijų teritorijoje jų skaičius nesiekia dešimties, jų tarpe svarbiausia upė – *Žeimena*, kuri yra antroji pagal dydį rajono upė ir pirmasis didelis (ilgis 79,6 km, baseino plotas 2793 km²) Neries intakas.

Svarbiausias ir dominuojantis hidrografinio tinklo elementas nagrinėjamoje teritorijoje, kaip ir visame Švenčionių rajone yra ežerai. Ežerų, didesnių nei 0,5 ha Švenčionių rajone priskaičiuojama net 284, visi jie užima apie 5183 ha plotą, arba 3,1 % teritorijos (vidutinis šalies ežeringumas yra apie 1,35%). Šiuo požiūriu Švenčionių rajonas priskirtinas aukšto ežeringumo rajonų grupei, į kurią patenka Utenos (3,5%), Alytaus (3,2%) ir Trakų (3,1%) rajonai. Palyginimui galima paminėti, kad turtingiausi ežerais šalyje yra Zarasų (10,0%), Ignalinos (7,7%) ir Molėtų (7,5%) rajonai. Švenčionių rajone vyrauja maži (iki 10 ha) ežerai, jie sudaro apie 70% nuo viso jų skaičiaus; nuo 10 iki 100 ha – 27 %; nuo 100 iki 500 ha yra 6 ežerai – 2%; virš 500 ha tik du ežerai – Asveja ir Kretuonas (pastarasis užima 16-ąją vietą didžiausių šalies ežerų tarpe).

Nagrinėjamos teritorijos upių tarpe palankiomis sąlygomis poilsiavimui - švari vandeniu, sausais pušynais apaugusiais paupiais, nelabai aukštais smėlingais krantais garsėja Žeimena ir keli jos intakai (Lakaja, Peršokina, Kiauna), tuo tarpu prie kitų, didžiąją hidrografinio tinklo dalį sudarančių smulkesnių upelių, poilsiavimo galimybės yra ribotos.

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų teritorija pati miškingiausia Švenčionių rajone. Pagrindiniai stambūs miškų masyvai telkiasi visoje vakarinėje dalyje, kur plyti Žeimenos fluvio-glacialinė lyguma su jai būdingais labai menkos agroūkinės vertės dirvožemiais. Nederlingų normalaus drėgnumo ir lengvos mechaninės sudėties dirvožemių paplitimas apsprendė itin aukštą šios lyguminės rajono dalies miškingumą – būtent Žeimenos lygumoje plyti ne tik didžiausia rajone, bet ir viena iš didesnių šalyje, Labanoro giria, užimanti apie ketvirtadalį rajono teritorijos ploto. Tiek Labanoro girioje, tiek ir kituose smėlingosios lygumos paplitimo vietose augančiuose miškuose vyrauja pušynai: sausiausiose vietose kerpšiliai (šviesūs, vienerūšiai pušies medynai), truputį drėgnesnėse vietose geresnės kokybės pušų medynai – brukniašiliai ir mėlynšiliai.

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų situacija išskirtinė – visu savo plotu jos yra saugomų teritorijų ribose. Saugomas teritorijas šiuo atveju atstovauja kompleksinės saugomos teritorijos, Natura 2000 teritorijos bei gamtos paveldo objektai. Saugomų teritorijų ir gamtos paveldo objektų sąrašai ir apsaugos tikslai pateikiami lentelėse.

3.1. *lentelė*. Saugomos teritorijos Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijose.

Eil. Nr.	Kategorija Pavadinimas	Plotas, ha /dalis teritorijoje	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
<i>Nacionalinis parkas</i>				
1.	<i>Aukštaitijos</i>	41055,7/	Ignalinos,	Seniausias, 1974 m. įkurtas nacionalinis parkas –

		4499,7	Utenos, Švenčionių	reprezentuoja miškingą ežerynų kraštovaizdį, saugo unikalią trijų kraštovaizdžio sričių sandūroje esančių Žeimenos aukštupio ekosistemų, Ažvinčių (Gervėčių) sengirės ir Balčio ežero gamtinius kompleksus, Baluošo, Šiliniškių, Tauragno ir Uteno miškingų ežerutų dubaklonių, Kiaunos slėnio bei Benediktavo moreninio masyvo kraštovaizdį, kitas gamtos vertybes, parke yra net 104 pušynų apsupti ežerai.
<i>Regioninis parkas</i>				
2.	Labanoro	55316,5/ 23393,5	Molėtų, Utenos, Švenčionių	išsaugoti, tvarkyti ir racionaliai naudoti vertingus gamtos ir kultūros paveldo bei rekreaciniu požiūriu Rytų Aukštaitijos kraštovaizdžio kompleksus, jų gamtinę ekosistemą ir kultūros paveldo vertybes.

3.2. lentelė. „Natura 2000“ teritorijos Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijose.

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas	Teritorijos grupė	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių / Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys
1.	Labanoro giria	PAST	53065,2 /	Europinės svarbos saugomų rūšių paukščių - juodakakių narų (<i>Gavia arctica</i>), vapsvaėdžių (<i>Pernis apivorus</i>), juodųjų peslių (<i>Milvus migrans</i>), žuvininkų (<i>Pandion haliaetus</i>), kurtinių (<i>Tetrao urogallus</i>), jerubių (<i>Bonasa bonasia</i>), gervių (<i>Grus grus</i>), tikučių (<i>Tringa glareola</i>), lututčių (<i>Aegolius funereus</i>), žvirblinių pelėdų (<i>Glaucidium passerinum</i>), lėlių (<i>Caprimulgus europaeus</i>), žalvarnių (<i>Coracias garrulus</i>), juodųjų meletų (<i>Dryocopus martius</i>), tripirščių genių (<i>Picoides tridactylus</i>), ligutės (<i>Lullula arborea</i>) apsaugai.
2.	Vakarinė Aukštaitijos nacionalinio parko dalis	PAST	34923,1 /	Europinės svarbos saugomų rūšių paukščių - juodųjų peslių (<i>Milvus migrans</i>), žuvininkų (<i>Pandion haliaetus</i>), griežlės (<i>Crex crex</i>), žvirblinės pelėdos (<i>Glaucidium passerinum</i>), lututės (<i>Aegolius funereus</i>), žalvarnių (<i>Coracias garrulus</i>) apsaugai
3.	Aukštaitijos nacionalinis parkas	BAST	10821,9 /	Vietovė atrinkta : mažai mineralizuotų ežerų su būdmaginių augalų bendrijomis (3130); ežerų su menturdumblių bendrijomis (3140); natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių arba aštrių bendrijomis (3150); natūralių distrofinių ežerų (3160); kadagynų (5130); rūšių turtingų briedgaurnų (6230); melvenynų (6410); aktyvių aukštapelkių (7110); tarpinių pelkių ir liūnų (7140); nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių (7160); žemapelkių su šakotąja

				ratainyte (7210); šarmingų žemapelkių (7230); vakarų taigos (9010); žolių turtingų eglynų (9050); medžiais apaugusių ganyklų (9070); pelkėtų lapuočių miškų (9080); pelkinių miškų (91D0); auksuotosios šaškytės; didžiojo auksinuko; kūdrinio pelėausio; paprastojo kirtiklio; pelkinės uolaskėlės; plačialapės klumpaitės; raudonpilvės kūmutės; skiauterėtojo tritono; šarvuotosios skėtės Šneiderio kirmvabalio; ūdros, žvilgančiosios riestūnės apsaugai
4.	Labanoro regioninis parkas	BAST	53200,8 /	Vietovė atrinkta: mažai mineralizuotų ežerų su būdmainių augalų bendrijomis (3130); ežerų su menturdumblių bendrijomis (3140); natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių arba aštrių bendrijomis (3150); natūralių distrofinių ežerų (3160); upių sraunumų su kurklių bendrijomis (3260); rūšių turtingų briedgaurnų (6230); melvenynų (6410); aliuvinių pievų (6450); šienaujamų mezofitų pievų (6510); aktyvių aukštapelkių (7110); tarpinių pelkių ir liūnų (7140); nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių (7160); žemapelkių su šakotąja ratainyte (7210); šarmingų žemapelkių (7230); vakarų taigos (9010); žolių turtingų eglynų (9050); pelkėtų lapuočių miškų (9080); pelkinių miškų (91D0); auksuotosios šaškytės; didžiojo auksinuko; dvijuostės nendriadusės; dvilypio purvuolio; mažosios nėgės; ovaliosios geldutės; paprastojo kirtiklio; pelkinės uolaskėlės; plačiosios dusios; pleištinės skėtės; plikažiedžio linlapio; raudonpilvės kūmutės; skiauterėtojo tritono; šarvuotosios skėtės; Šneiderio kirmvabalio; ūdros; vėjalandės šilagėlės; vijūno; žvilgančiosios riestūnės apsaugai
5.	Žeimenos upė	BAST	1020,1 /	Vietovė atrinkta: upių sraunumų su kurklių bendrijomis (3260); Baltijos lašišos; kūdrinio pelėausio; mažosios nėgės; ovaliosios geldutės, paprastojo kirtiklio; paprastojo kūjagalvio; pleištinės skėtės; ūdros apsaugai

3.3. lentelė. Gamtos paveldo objektai Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijose

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vietovė, saugoma teritorija
<i>Geologiniai objektai</i>		
1.	<i>Ožkos akmuo*</i>	Pasiaurės girininkija (43 kv.), Baranavos miškas. Labanoro regioniniame parke. Riedulio aukštis 2,24 m; ilgis 4,97 m; plotis 4,6 m; didžiausia horizontali apimtis 12,93 m; mikroklininis granitogneisas su biotitu
<i>Hidrografiniai objektai</i>		
2.	<i>Aiseto pusiasalis</i>	Labanoro sen., Švenčionėlių miškų urėdijos Labanoro g-jos (6 kv.) teritorija, Labanoro regioninis parkas, Aiseto kraštovaizdžio draustinis. Krantų konfiguracija primena lašo formą.
3.	<i>Alnio pusiasalis</i>	Labanoro sen., Švenčionėlių miškų urėdijos Labanoro g-jos (91 kv., 1, 2 skl.) teritorija, Labanoro regioninis parkas, Alnio kraštovaizdžio draustinis. Įspūdingas moreninis gūbrys, įsiterpęs į ežero gilumą.
4.	<i>Mažųjų Siaurių pusiasalis</i>	Labanoro sen., Švenčionėlių miškų urėdijos Pasiaurės g-jos (6 kv., 4, 5, 6 skl.) teritorija, Labanoro regioninis parkas, Peršokšnų hidrografinis draustinis. Pusiasalis susideda iš dviejų segmentų: gūbrio ir vidutinio statumo kalvos.
<i>Botaniniai objektai</i>		
5.	<i>Labanoro pušys (6)</i>	Linkmenų g-ja (99 kv.), Labanoro miškas Labanoro regioniniame parke, Kiauneliškio rezervate
6.	<i>Obelų Rago kadagiai</i>	Obelų Rago kaimas. Aukštaitijos nacionaliniame parke, Žeimenio hidrografiniame draustinyje
7.	<i>Juodalksnis Gumbulis</i>	Labanoro sen., Švenčionėlių miškų urėdijos Januliškio g-jos (62 kv., 1 skl.) teritorija, Januliškio k., Labanoro regioninis parkas, Peršokšnos kraštovaizdžio draustinis
8.	<i>Joniškės liepa</i>	Labanoro sen., Joniškės k., Labanoro regioninis parkas, Lakajų kraštovaizdžio draustinis

*- Vertingiausi gamtos paveldo objektai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. kovo 20 d. nutarimu Nr. 311 „Dėl gamtos paminklų paskelbimo“ (Žin., 2000, 24 – 621) paskelbti gamtos paminklais.

** - savivaldybės saugomas

Valstybiniai parkai yra perspektyvūs vystant ekologinį – pažintinį turizmą bei edukacinę veiklą, pėsčiųjų ir dviračių turizmą, poilsį gamtoje, stovyklavimą gamtoje, įrengiant pažintinius takus bei kitą reikalingą infrastruktūrą. Pagrindinės turizmo plėtros kryptys – ekologinis pažintinis turizmas, įvairios poilsio gamtoje formos, kaimo turizmas.

Atlikta svarbiausių gamtinių rekreacinių išteklių grupės elementų apžvalga rodo, kad esami gamtiniai rekreaciniai ištekliai sukuria tinkamas sąlygas vystyti įvairias turizmo rūšis ir formas: sveikatingumo turizmą, dalykinį (konferencijų) turizmą, ekologinį – pažintinį turizmą, vandens turizmą, kultūrinį turizmą, kaimo turizmą, aktyvaus poilsio turizmą, sveikatingumo turizmą ir t.t. Šių išteklių pagrindu Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijose gali būti plėtojamos visų lygmenų – nacionalinės, regioninės ir lokalinės reikšmės rekreacinės sistemos.

Rekreacinius išteklius papildo nekilnojamojo kultūros paveldo objektai išsidėstę Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų teritorijose. Kultūros paveldo objektai – vertybės, formuojančios vietovės identitetą ir pagrindiniai atraminiai elementai formuojant „kultūrinį“ turizmą. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas numato galimybę pritaikyti kultūros paveldo objektus viešajam pažinimui ir naudojimui. Lankytojams patraukliausios, gerai suvokiamos kultūros paveldo vertybės:

- *Archeologinės kultūros paveldo vertybės* - piliakalniai ir pilkapiai, senovės gyvenvietės, laidojimo vietos, įskaitant senovines sakralines, mitologines ir pan. vertybes, o taip pat memorialinės kultūros paveldo vertybės, fiksuojančios atskirus šalies raidos akcentus bei jos valstybingumo šaknis. Šio tipo objektai dažnai išsiskiria vizualiai, jie būna apipinti padavimais ir legendomis – o tai tik dar labiau traukia turistus ir lankytojus.
- *Urbanistikos paminklas* – miestelio dalis, kurioje saugomas gatvių tinklas, aikštės planas, erdvinė kompozicija. Nagrinėjamoje teritorijoje išskirtinas Kaltanėnų miestelio urbanistinis paminklas (vertingosios savybės - gatvių tinklas, aikštės planas, miestelio panorama, kapitalinio užstatymo fragmentas, gamtinė aplinka).
- *Architektūros paminklai* – tai dideli architektūriniai kompleksai, įsikūrę vaizdingose vietose, atokiau nuo miesto šurmulio, turintys didžiausias galimybes tapti rekreaciniais centrais.

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų teritorijoje yra teikiamos šios turizmo ir rekreacijos paslaugos: apgyvendinimo, maitinimo, kultūros, pramogų. Turizmo paslaugų infrastruktūros objektų poreikį reguliuoja esamas poreikis aptarnauti lankytojus ir poilsiautojus. Didinant rekreacinį potencialą atitinkamai didės poreikis paslaugų objektų vystymui.

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų teritorijoje, kuri pilnai patenka į kompleksinių saugomų teritorijų Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko ribas, yra išskiriama visa eilė vietovių, kurioms yra nustatytas rekreacinio naudojimo prioritetas:

1. Aukštaitijos nacionaliniame parke (pagal Aukštaitijos nacionalinio parko planavimo schemas sprendinius)

-

2. Labanoro regioniniame parke (pagal Labanoro regioninio parko ir jo zonų ribų planą):

- 2.1. *Labanoro* (Labanoro sen.),
- 2.2. *Terpežio* (Kaltanėnų sen.),
- 2.3. *Rašių šiaurinės dalies* (Labanoro sen.),
- 2.4. *Rašių pietinės dalies* (Labanoro sen.),
- 2.5. *Peršokšnų* (Labanoro sen.),
- 2.6. *Keročio* (Kaltanėnų sen.),
- 2.7. *Mažojo Siaurio* (Labanoro sen.),
- 2.8. *Didžiojo Siaurio* (Labanoro sen.),
- 2.9. *Juodųjų Lakajų* (Labanoro sen.),
- 2.10. *Lakajos* (Labanoro sen.),
- 2.11. *Šiekščio* (Labanoro sen.),
- 2.12. *Vaikščiuko – Dirvelinio* (Labanoro sen.).

Didžioji dalis rekreacinių vietovių priklauso prie perspektyvinių rekreacinių teritorijų, kitos gi, yra dalinai įsavitos arba pradedamos įsavitinti.

3.3. SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

Tam, kad būtų garantuota gamtinių ir kultūros paveldo kompleksų bei objektų apsauga, kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, biologinės įvairovės ir genetinio fondo išsaugojimas, gamtos išteklių atkūrimas, sudarytos palankios sąlygos pažintinei rekreacijai, moksliniams tyrimams bei aplinkos būklės stebėjimams, propaguojama gamtos ir kultūros paveldo apsauga, vertingiausiose bei jautriausiose kraštovaizdžio teritorijose yra įsteigtos saugomos teritorijos.

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas užtikrina kultūros paveldo objektų ir teritorijų išsaugojimą ir tinkamą priežiūrą, sudarant sąlygas naudojimui (pažintiniam lankymui, eksponavimui). Visumoje tikėtinas teigiamas sprendinių pasekmių poveikis kultūros paveldo objektams ir teritorijoms.

Specialiajame plane visi sprendiniai numatomi įvertinant ir laikantis saugomų teritorijų ribų bei zonų ir tvarkymo planų. Sprendinių įgyvendinimas sąlygos subalansuotą (racionalų) gamtinių rekreacinių išteklių panaudojimą. Patys sprendiniai yra palankūs optimalios kraštovaizdžio struktūros palaikymui ir formavimui. Nustatyti rekreacinio funkcinio prioriteto zonų tvarkymo ir naudojimo reglamentai užtikrina kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros palaikymą, nepažeidžia saugomų gamtos vertybių išsaugojimo interesų.

Vertinant plano sprendinių pasekmių poveikį aplinkos kokybei bei sveikatos saugai, galima teigti, kad visumoje poveikis nebus žymus ir priklausys nuo to, kokie inžineriniai sprendiniai bus priimti sekančiose projektavimo stadijose ir kaip jie bus realizuojami. Higieniniu aspektu sprendiniai teigiami - nesukeliantys neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai.

3.4. SPRENDINIŲ VERTINIMO NUOSTATAI

Specialiojo plano sprendiniai įvertinti pagal tai, kokį (teigiamą ar neigiamą, trumpalaikį ar ilgalaikį) poveikį jie turės:

1. **teritorijos vystymo darnai;**
2. **ekonominei aplinkai** (ūkio ir atskirų jo sektorių raidos procesams, investicijų ir verslo sąlygoms, valstybės ir savivaldybių biudžetams);
3. **socialinei aplinkai** (įvairiems socialiniams procesams ir socialinėms grupėms);
4. **gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui** (gamtinės aplinkos kokybei, kraštovaizdžio struktūrai ir ekologiškai pusiausvyrai, gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimui).

3.5. POVEIKIS TERITORIJOS VYSTYMO DARNAI

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis	Bendras vertinimas
+3 - ženklus +2 - vidutinis +1 - nežymus 0 - neišreikštas	-1 - nežymus -2 - vidutinis -3 - ženklus 0 - neišreikštas	
1. Rekreacijos ir turizmo sprendinių	(0)	(+2)

realizavimas skatins harmoningą rekreacijos centrų ir vietovių raidą, racionalesnį žemės naudojimą, padės rekreacijos ir turizmo politiką geriau integruoti į bendrą Lietuvos turizmo plėtros programą. (+2)		
2. Subalansuotas rekreacinių teritorijų sistemos vystymas padės išsaugoti ir plėtoti kultūrinį identitetą ir savitumą, panaudojant gamtos ir kultūros išteklius. (+3)	(0)	(+3)
3. Rekreacinio prioriteto vietovių plėtra leis darniai vystyti rekreacinę infrastruktūrą, išsaugant ir panaudojant savitą kraštovaizdį, gausius rekreacijos išteklius. (+3)	(0)	(+3)

3.6. POVEIKIS EKONOMINEI APLINKAI

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 - nežymus 0 – neišreikštas	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas	Bendras vertinimas
1. Rekreacinių teritorijų sistemos vystymas padės objektyviau įvertinti rajono ekonominės aplinkos potencialą ir teritoriškai optimizuoti rekreacinių investicijų paskirstymą. (+2)	(0)	(+2)
2. Plečiant rekreacinę ir turizmo infrastruktūrą, padidės konkurencingumas, iš esmės pagerės turizmo verslo investicijų sąlygos. (+3)	(0)	(+3)
3. Rekreacinių teritorijų sistemos plėtros įgyvendinimas sąlygos ilgalaikės plėtros užtikrinimą, sustiprins rekreacijos ir turizmo sektoriaus išvystymą, naujų kurortinių teritorijų, turizmo centrų	(0)	(+3)

ir trasų bei poilsio vietovių formavimą ir įsisavinimą. (+3)		
---	--	--

3.7. POVEIKIS SOCIALINEI APLINKAI

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas	Bendras vertinimas
1. Rekreacijos ir turizmo sprendinių įgyvendinimas padės socialinės aplinkos plėtotei – gerins gyventojų užimtumą ir didins gyventojų pajamas, intensyvins kultūrinę raidą, skatins naujų laisvalaikio formų paiešką. (+3)	(0)	(+3)
2. Rekreacinių išteklių vystymas bei gausinimas, tame tarpe konversijos būdu, daro teigiamą tiesioginį ir netiesioginį poveikį visuomenės sveikatai. (+3)	(0)	(+3)

3.8. POVEIKIS GAMTINEI APLINKAI IR KRAŠTOVAIZDŽIUI

Galimas teigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis +3 - ženklus +2 - vidutinis +1 – nežymus 0 – neišreikštas	Galimas neigiamas (trumpalaikis/ilgalaikis) poveikis -1 - nežymus -2 - vidutinis -3 – ženklus 0 – neišreikštas	Bendras vertinimas
1. Tinkamas reglamentavimas ir rekreacinės veiklos organizavimas leis išsaugoti kraštovaizdžio struktūrą, jo estetinės kokybės palaikymą bei čia esančių gamtinių ir kultūrinių vertybių kompleksą. (+2)	1. Rekreacinių teritorijų sistemos Sprendinių realizavimas atskirais atvejais gali turėti neigiamą efektą, susijusį su gamtinės aplinkos ar kraštovaizdžio struktūros pažeidimais. (-1)	(+1)
2. Koncentruojant rekreacijos ir turizmo Vystymą numatytuose rekreacijos	2. Rekreacinių centrų formavimas visada yra susijęs su	(+1)

<p>aptarnavimo centruose bei rekreacinio prioriteto zonos, bus išlaikyta optimali pusiausvyra gamtosauginiu ir kraštovaizdžio vizualinės struktūros požiūriu. (+2)</p>	<p>sociogeninio poveikio didėjimu, todėl lokaliniame lygmenyje (centrų teritorijose) tai turės nežymų neigiamą poveikį, kuris, tinkamai administruojant šiuos centrus, bei taikant įvairius kompensacinius mechanizmus, bus neutralizuojamas. (-1)</p>	
<p>3. Rekreacinės veiklos vystymas atitinkamose teritorijose reikšmingo poveikio dirvožemio, oro ir vandens kokybei neturi, tačiau rekreaciją vystant žemės ūkio teritorijose išvengiama neigiamo erozijos poveikio dirvožemiui. Tikėtinas aplinkos kokybės pagerėjimas, nes sumažės neorganizuoto turizmo ir rekreacijos daroma žala aplinkai. (+1)</p>	(0)	(+1)

Apibendrinant sprendinių poveikio vertinimą pagal sprendinių grupę ir poveikio aspektus pateikiamas vertinimo vidurkis, atmetant pozicijas su neišreikštu poveikiu. Sprendinių, vertinimo balai visumoje yra teigiami. Bendras rekreacinių teritorijų sistemos vystymo vertinimo balas yra 2.27.

Vertinimas pagal sprendinių poveikio aspektus:

1. Poveikis teritorijų vystymo darnai - 2,7
2. Poveikis ekonominei aplinkai - 2,7
3. Poveikis socialinei aplinkai - 3,0
4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui - 1,0

Kaip matyti iš pateiktų skaičių, bendras rekreacinių teritorijų sistemos vystymo sprendinių poveikis yra teigiamas, vertinimo balas yra didesnis negu vidutinis. Pagal atskirus sprendinių poveikio įvertinimo aspektu, vertinimo balas svyruoja nuo nežymaus iki ženklaus teigiamo poveikio.

3.9. SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO LENTELE

<p>Teritorijų planavimo dokumento organizatorius - Švenčionių rajono savivaldybės administracija Vilniaus g. 19, LT-18116 Švenčionys, Tel. (8 387) 66 372, Faks. (8 387) 66 365, El. paštas: savivaldybe@svencionys.lt, http://www.svencionys.lt</p>
<p>Teritorijų planavimo dokumento rengėjas - UAB „Urbanistika“, A. Goštauto g. 8 LT-01108 Vilnius</p>
<p>Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas – Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialusis planas</p>
<p>Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: 1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu; 2. Apskritis teritorijos bendruoju planu; 3. Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu.</p>
<p>Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais: 1. Švenčionių rajono plėtros strateginiu planu.</p>

Status quo situacija:

Nagrinėjamoje Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų teritorijoje (vakarinė ir šiaurės vakarinė Švenčionių rajono savivaldybės dalys) hidrografinį tinklą sudaro įvairūs vandentakiai (upės, upeliai, kanalai), ežerai ir tvenkiniai, kurie visi priklauso Žeimenos baseinui. Nagrinėjamos teritorijos upių tarpe palankiomis sąlygomis poilsiavimui – švairiu vandeniu, sausais pušynais apaugusiais paupiais, nelabai aukštais smėlingais krantais garsėja Žeimena ir keli jos intakai (Lakaja, Peršokina, Kiauna), tuo tarpu prie kitų, didžiąją hidrografinio tinklo dalį sudarančių smulkesnių upelių, poilsiavimo galimybės yra ribotos.

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų teritorija pati miškingiausia Švenčionių rajone. Pagrindiniai stambūs miškų masyvai telkiasi visoje vakarinėje dalyje, kur plyti Žeimenos fluvio-glacialinė lyguma su jai būdingais labai menkos agroūkinės vertės dirvožemiais.

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų situacija išskirtinė – visu savo plotu jos yra saugomų teritorijų ribose. Saugomas teritorijas šiuo atveju atstovauja kompleksinės saugomos teritorijos, Natura 2000 teritorijos bei gamtos paveldo objektai.

Atlikta svarbiausių gamtinių rekreacinių išteklių grupės elementų apžvalga rodo, kad esami gamtiniai rekreaciniai ištekliai sukuria tinkamas sąlygas vystyti įvairias turizmo rūšis ir formas: sveikatingumo turizmą, dalykinį (konferencijų) turizmą, ekologinį – pažintinį turizmą, vandens turizmą, kultūrinį turizmą, kaimo turizmą, aktyvaus poilsio turizmą, sveikatingumo turizmą ir t.t. Šių išteklių pagrindu Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijose gali būti plėtojamos visų lygmenų – nacionalinės, regioninės ir lokalinės reikšmės rekreacinės sistemos.

Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius:

Plėtoti turizmo paslaugas ir poilsio infrastruktūrą, siekiant prisidėti prie sistemingo rekreacinių teritorijų darnaus vystymosi bei racionalaus šių teritorijų, lėšų ir kitų išteklių panaudojimo, atsižvelgiant į šių teritorijų plėtros ilgalaikius poreikius

Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas)

Bendras turizmo ir rekreacinių teritorijų sistemos vystymo sprendinių poveikis yra teigiamas. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo ilgalaikis poveikis teritorijos vystymui darnai, ekonominei aplinkai, socialinei aplinkai, gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui bus teigiamas. Trumpalaikis poveikis irgi bus teigiamas, tačiau realizacijos eigoje gali atsirasti trumpalaikio neigiamo poveikio momentai.

Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
Sprendinio poveikis:		
teritorijos vystymo darnai	Turizmo ir rekreacijos plėtros specialiojo plano sprendinių realizavimas skatins harmoningą turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrų ir rekreacinio prioriteto vietovių raidą, racionalią žemės naudojimą, padės rekreacijos ir turizmo politiką geriau integruoti į bendrą Lietuvos turizmo plėtros programą. Subalansuotas rekreacinių teritorijų sistemos vystymas, rekreacinio prioriteto vietovių plėtra leis darniai vystyti rekreacinę infrastruktūrą ir padės išsaugoti bei plėtoti kultūrinį identitetą ir savitumą, panaudojant gausius gamtos ir kultūros išteklius. Rekreacinių teritorijų sistemos plėtros įgyvendinimas sąlygos ilgalaikės plėtros užtikrinimą, sustiprins rekreacijos ir turizmo sektoriaus išvystymą, naujų kurortinių teritorijų, turizmo centrų ir trasų bei poilsio vietovių formavimą ir įsisavinimą.	Neigiamo poveikio nenumatoma.
ekonominei aplinkai	Rekreacinių teritorijų sistemos vystymas teritorijoje padės objektyviau įvertinti	Neigiamo poveikio ekonominei aplinkai nenumatoma.

	regiono ekonominės aplinkos potencialą ir teritoriškai optimizuoti rekreacinių investicijų paskirstymą. Plečiant rekreacinę ir turizmo infrastruktūrą keisis regiono ekonomikos struktūra, padidės konkurencingumas, iš esmės pagerės turizmo verslo investicijų sąlygos.	
socialinei aplinkai	Plano sprendinių įgyvendinimas sąlygos socialinio stabilumo stiprinimą, gyventojų užimtumo didėjimą, sąlygų užsiimti papildomu verslu atsiradimą; intensyvins kultūrinę raidą, skatins naujų laisvalaikio formų paieškas. Rekreacinių išteklių vystymas bei gausinimas daro tiesioginį ir netiesioginį teigiamą poveikį visuomenės sveikatai.	Plano sprendinių neigiamo poveikio socialinei aplinkai neturėtų būti.
gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui, kultūros paveldui	Koncentruojant turizmo ir rekreacinių teritorijų vystymą numatytuose rekreacijos aptarnavimo centruose bei rekreacinio prioriteto vietovėse, bus išlaikyta optimali pusiausvyra gamtosauginiu ir kraštovaizdžio vizualinės struktūros požiūriu. Plano sprendiniai dėl savo veiklos pobūdžio ir masto nesukels reikšmingų pasekmių kraštovaizdžiui ir kultūros paveldui, tačiau sąlygos teigiamas pasekmes ir pagerins kokybę, nesukels reikšmingų pasekmių dirvožemiui, natūralioms buveinėms ir biologinei įvairovei. Rekreacinės veiklos vystymas reikšmingo poveikio dirvožemio, oro ir vandens kokybei neturi, tačiau rekreaciją vystant žemės ūkio teritorijose išvengiama neigiamo erozijos poveikio dirvožemiui. Tikėtinas aplinkos kokybės pagerėjimas, nes sumažės neorganizuoto turizmo ir rekreacijos daroma žala aplinkai. Planuojamos rekreacinės veiklos reglamentavimas ir organizavimas leis išsaugoti kraštovaizdžio struktūrą, jo estetinę kokybę bei gamtines ir kultūrinės vertybes. Sprendinių įgyvendinimas užtikrins kultūros paveldo objektų išsaugojimą ir tinkamą priežiūrą, sudarant sąlygas naudojimui (pažintiniam lankymui, eksponavimui).	Rekreacinių teritorijų sistemos sprendinių realizavimas atskirais atvejais gali turėti trumpalaikį neigiamą efektą, susijusį su gamtinės aplinkos ar kraštovaizdžio struktūros pažeidimais.
Siūlomos alternatyvos poveikis: <i>alternatyva nesiūloma</i>		

4. VISUOMENĖS DALYVAVIMO ATASKAITA

Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano viešumas vykdytas vadovaujantis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatais.

Atliktos šios Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano viešumą užtikrinančios procedūros: visuomenės informavimas apie specialiojo plano rengimo pradžią, apie visuomenės galimybes teikti pasiūlymus, apskundimo tvarką, apie plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumentą, patvirtintą koncepciją, parengtus specialiojo plano sprendinius, supažindinta su koncepcija, parengtais sprendiniais, sprendinių poveikio vertinimo ataskaita, atlikta vieša ekspozicija, viešas susirinkimas.

Apie teritorijų planavimo dokumento projekto rengimo pradžią buvo informuota:

- 2014 09 27 vietos laikraštyje „Švenčionių kraštas“;
- 2014 10 01 Švenčionių rajono savivaldybės interneto tinklapyje;
- 2014 09 24 Švenčionių rajono Labanoro ir Kaltanėnų seniūnijose.

Apie priimtą sprendimą kad dėl Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimas nebus atliekamas, kad pritarta Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano koncepcijai ir ji viešai skelbiama, kad parengti Kaltanėnų ir Labanoro seniūnijų turizmo ir rekreacijos specialiojo plano sprendiniai, sprendinių poveikio vertinimo ataskaita informuota:

- 2015 03 21 vietos laikraštyje „Švenčionių kraštas“;
- 2015 03 19 Šalčininkų rajono savivaldybės interneto tinklapyje;
- 2015 03 19 Švenčionių rajono Labanoro ir Kaltanėnų seniūnijose;
- 2015 03 19 registruotais laiškais minėta informacija išsiųsta savivaldybėms, kurios ribojasi su planuojama teritorija (Utenos rajono, Molėtų rajono, Ignalinos rajono).

Su specialiojo plano sprendiniais susipažinti buvo galima nuo 2015 04 07. 2015 04 16 – 2015 05 11 buvo atlikta teritorijų planavimo dokumento sprendinių vieša ekspozicija Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo ir architektūros skyriuje (Vilniaus g. 19, LT-18116 Švenčionys, tel. (8 387) 66376). 2015 05 11 11.00 val. įvyko viešas susirinkimas su visuomene Švenčionių rajono savivaldybės administracijos pastate (Vilniaus g. 19, LT-18116 Švenčionys), kurio metu buvo konstatuota, kad specialusis planas tenkina žmonių poreikius bei pritarta minėto plano sprendinius teikti derinimui.

Pasiūlymų ar pastabų specialiajam planui visuomenė nepateikė.

5. PRIEDAI

6. GRAFINĖ DALIS